USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a Mgr. et Bc. et Ing. Radovana Havelce v právní věci **žalobce: D. B.**, zastoupen Mgr. Alexandrem Jánem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Františkánská 7, Plzeň, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2006, č. j. OAM - 550/VL - 10 - K03 - 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 4. 2007, č. j. 29 Az 38/2006 - 18,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal včasnou kasační stížnost proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu, kterým byla jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného jako nedůvodná zamítnuta. Rozhodnutím žalovaného, blíže uvedeným v záhlaví tohoto usnesení, nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rovněž na něj nebyla vztažena překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí zdůvodnil tím, že důvodem podání žádosti o azyl jsou ekonomické problémy stěžovatele v zemi původu spočívající v nemožnosti splatit vzniklý dluh a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel nebyl pronásledován z azylově relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu a nesplňuje proto podmínky pro udělení azylu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že v ní stěžovatel uplatňuje důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:
a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Stěžovatel do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu uvedl, že důvodem, pro který opustil svoji vlast, jsou ekonomické problémy spočívající v nemožnosti splácet dluh svým věřitelům. Koncem roku 2005 si stěžovatel vypůjčil od soukromých osob částku 2000 USD, aby se mohl začít živit jako drobný podnikatel, ale nedařilo se mu a zkrachoval. V dubnu 2006 proto přicestoval do České republiky na turistické vízum a dne 29. 4. 2006 podal žádost o udělení azylu. Ve vlastnoručně psaném prohlášení v rodném jazyce uvedl, že si půjčil od kamaráda peníze a chtěl zahájit vlastní podnikání, což se mu však nezdařilo a kamarád nyní vymáhá svoji sumu zpět.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 písm. a/ s. ř. s.). Dodává, že se ve své zemi dostal do finančních potíží, jelikož jej vymahači fiktivních dluhů pronásledovali, stříleli po něm i po jeho rodině a zapálili mu auto i stánek. Osoby, které po stěžovateli dluh vymáhaly, byly dle něj součástí zločineckých struktur, se kterými spolupracují i státní orgány, u nichž hledal ochranu před vydíráním. Jelikož stěžovatel není členem zločineckých struktur, je těmito pronásledován a domovský stát mu není schopen poskytnout ochranu a naopak tuto situaci toleruje. Stěžovatel je přesvědčen, že s ohledem na tyto skutečnosti je u něj dán důvod k udělení azylu. V této souvislosti též upozorňuje na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kritérií

pro přiznání postavení uprchlíka. Dále stěžovatel namítá, že žalovaný nedostatečně provedl dokazování a na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo dle něj možné ve správním řízení spravedlivě rozhodnout (§ 103 písm. b/ s. ř. s.). Správní orgán dle jeho názoru skutková tvrzení vůbec neověřil a bez dalšího uzavřel, že důvod pro udělení azylu neexistuje, aniž by tento závěr podložil relevantními důkazy. Další důvod podání kasační stížnosti stěžovatel spatřuje v tom, že soud nesprávným způsobem posoudil, zda správní řízení předcházející podání žaloby netrpělo procesní vadou, jelikož žalovaný porušil správní řád tím, že nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci, a neměl tak dostatek důvodů rozhodnutí (§ 103 písm. d/ s. ř. s.). Kasační stížnost uzavírá námitkou týkající se výroku o neexistenci překážek vycestování a dodává, že svůj návrat do země původu nepovažuje vzhledem k chybějící ochraně za bezpečný. Stěžovatel se domnívá, že mu při vycestování zpět hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení a rovněž administrativní šikana ze strany milice a státních orgánů.

K této stěžovatelově argumentaci Nejvyšší správní soud odkazuje na vlastní jednotnou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 27. 11. 2003, č. j. 4 Azs 26/2003 - 44, dostupný na www.nssoud.cz, kde je konstatováno, že „obava z toho, že věřitelé budou po žadateli o azyl vymáhat své pohledávky, není azylově relevantním důvodem (§ 12 zákona o azylu), ani důvodem pro vyslovení překážky vycestování podle § 91 tohoto zákona.“ Otázka problémů se soukromými osobami byla již judikaturou Nejvyššího správního soudu obšírně řešena, za všechny je možné uvést rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48 a v daném kontextu rovněž rozsudek ze dne 29. 3. 2004, sp. zn. 5 Azs 7/2004, kde je konstatováno, že „pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.“ Nejvyšší správní soud rovněž považuje za vhodné v této souvislosti uvést, že stěžovatel uvádí informace o začlenění státních orgánů, které mu nejsou schopny zajistit dostatečnou ochranu do zločineckých struktur, až v kasační stížnosti. Rovněž až v kasační stížnosti vyslovil obavu z nelidského a ponižujícího zacházení, mučení a administrativní šikany ze strany státních orgánů, ovšem v žádosti o udělení azylu uvedl, že se obává pouze svého věřitele.

K námitkám stěžovatele týkajících se porušení ustanovení správního řádu žalovaným může Nejvyšší správní soud pouze podotknout, že otázkou dokazování a rozsahu zjišťování skutkového stavu v azylovém řízení ve skutkově obdobných případech, jako je jeho, se zabýval obšírně již ve své předchozí judikatuře. Je možné odkázat zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, (www.nssoud.cz). Správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 cit. zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. To ovšem neznamená a z žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Správní orgán musí žadateli o azyl umožnit, aby uvedl všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné. Tímto způsobem žalovaný postupoval, ovšem stěžovatel v průběhu správního řízení žádné azylově relevantní důvody neuvedl. Nejvyšší správní soud tak neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, ani že by napadené rozhodnutí žalovaného trpělo nedostatkem důvodů pro rozhodnutí ve věci samé.

K žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že podání kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany má dle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek přímo ze zákona.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu